

ضوابط اختصاصی خرید، فروش، حمل و نگهداری نهاده‌ها و کالاهای اساسی، موضوع ماده (۲) دستورالعمل تبصره (۴) الحاقی ماده (۱۸) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز^۱

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- عبارات موجود در این تصویب‌نامه در معانی مشروح زیر به کار می‌رود:

الف- قانون: قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۰۳ با اصلاحات مصوب ۱۳۹۴/۰۷/۲۱.

ب- شناسه کالا: مطابق بند ذ ماده ۱ قانون، شناسه‌ای چند رقمی که مبتنی بر یک نظام جامع طبقه‌بندی کالا است و مشخصات ماهوی هر قلم کالا در آن احصاء شده و به منظور ایجاد برداشت مشترک از هر قلم کالا، با ثبت شناسنامه در سامانه شناسه کالا ایجاد می‌شود و به صورت رمزیننه (بارکد) و یا نظایر آن بر روی کالا یا اسناد مرتبط با کالا نصب یا درج می‌گردد.

پ- سامانه جامع تجارت: سامانه نرم‌افزاری جامع که به منظور یکپارچه‌سازی و نظارت بر فرآیند تجارت و در اجرای بند (الف) ماده (۶) قانون شکل گرفته است (به آدرس اینترنتی www.ntsww.ir).

ت- سامانه جامع انبارها: سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا که حسب بند ث ماده (۶) قانون به منظور شناسه‌دار کردن انبارها و مراکز نگهداری کالا، ثبت مشخصات مالک کالا، نوع و میزان کالاهای ورودی و خروجی از این اماکن ایجاد شده است (به آدرس اینترنتی www.nwms.ir).

ث- سامانه شناسه کالا: سامانه‌ای که به منظور ثبت شناسنامه و اخذ شناسه کالا ایجاد شده و امکان استعلام شناسه کالا را برای سامانه‌ها و افراد مرتبط فراهم می‌نماید (به آدرس اینترنتی www.ntsww.ir).

ج- پنجره واحد کشاورزی: زیر ساخت نرم‌افزاری یکپارچه‌سازی و تبادل اطلاعات زنجیره تأمین و توزیع نهاده و محصولات کشاورزی که توسط وزات جهاد کشاورزی ایجاد شده است.

چ- زیر سامانه‌های پنجره واحد کشاورزی: مجموعه‌ای از سامانه‌ها که حسب مورد اطلاعات بخش‌های مختلف زنجیره را ایجاد یا جمع‌آوری و با پنجره واحد کشاورزی تبادل می‌نمایند که شامل موارد ذیل هستند:

۱- سامانه قرنطینه: سامانه نظارت بر فرآیند حمل کالاهای تحت نظارت سازمان دامپزشکی کشور که نسبت به صدور گواهی بهداشتی حمل در آن اقدام می‌شود (به آدرس اینترنتی www.e.ivo.ir).

۲- سامانه دارو و درمان: سامانه نظارت بر فرآیند واردات، تولید و توزیع دارو، واکسن و مکمل‌های غذایی دامی توسط سازمان دامپزشکی کشور (به آدرس اینترنتی www.d.ivo.ir).

۳- بازارگاه نهاده‌های کشاورزی: بازار الکترونیک نهاده‌های کشاورزی به منظور شفافیت فعالیت اجزای زنجیره و کنترل قیمت در سقف مصوب ایجاد شده است و خرید و فروش نهاده‌های کشاورزی در آن صورت می‌پذیرد (به آدرس اینترنتی sps.bki.ir).

۱- ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در جلسه شماره ۱۲۴ برگزار شده به تاریخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۰ به استناد ماده (۲) دستورالعمل تبصره (۴) الحاقی ماده (۱۸) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز تصویب‌نامه شماره ۱۳۸۸۶۴/۱۳۸۸۶۴/۱۳۹۷۱-۵۲۹۷۱-هـ تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۰۹ و اصلاحیه شماره ۱۰۶۶۸۹/۱۰۶۶۸۹-۵۵۶۷۹-هـ تاریخ ۱۳۹۷/۰۸/۱۴ و تبصره ۲ بند ۱ تصویب‌نامه شماره ۵۵۶۳۳/۶۳۷۹۳-۵۵۶۳۳-هـ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۱۶ هیأت محترم وزیران و بر اساس پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت، ضوابط اختصاصی خرید، فروش، حمل و نگهداری کالاهای مشمول را در ۴ فصل، ۱۶ ماده و ۹ تبصره به شرح مواد زیر مصوب و تعیین نمود؛ که در تاریخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۱ به تأیید رییس جمهوری/ نماینده ویژه رییس جمهور رسید.

- ۴- **سامانه مانیتورینگ سموم:** سامانه نظارت بر فرآیند واردات، تولید و توزیع سموم و ابزار دفع آفات نباتی توسط سازمان حفظ نباتات کشور (به آدرس اینترنتی www.monitoring.ppo.ir).
- ۵- **سامانه توزیع هو شمند نهاده کشاورزی:** سامانه مدیریت تهیه و توزیع کودهای شیمیایی یارانه‌ای توسط شرکت خدمات حمایتی کشاورزی (به آدرس اینترنتی hoshmand.assc.ir).
- ۶- **سامانه جامع مواد کودی:** سامانه نظارت بر ثبت مواد کودی ایجاد شده توسط موسسه خاک و آب (به آدرس اینترنتی www.kswri.ir).
- ۷- **سامانه پهنه‌بندی:** سامانه جامع پهنه‌بندی و مدیریت داده‌های کشاورزی جهت ثبت اطلاعات فعالین حوزه تولید محصولات کشاورزی (به آدرس اینترنتی poud.maj.ir).
- ح- **بارنامه حمل جاده‌ای:** یکی از اسناد حمل و نقل در شاخه حمل درون مرزی و دال بر اجرای عملیات حمل یک محموله توسط راننده با نظارت شرکت حمل از مبدأ مشخص به مقصد مشخص با نرخ کرایه حمل و بیمه تعیین شده است که اطلاعات مندرج در آن توسط شرکت حمل داخلی ثبت و با درج کد رهگیری بر روی آن به تأیید سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای می‌رسد.
- خ- **سند حمل درون شهری (باربرگ):** سندی است الکترونیکی که دال بر اجرای عملیات حمل زمینی یک محموله توسط راننده از مبدأ مشخص به مقصد مشخص با نرخ کرایه حمل و بیمه تعیین شده است و با اخذ کد رهگیری از سامانه مرکزی حمل و نقل درون شهری و حومه ای به تأیید وزارت کشور می‌رسد.
- د- **رسید انبار:** سند ورود کالا به انبار که در سامانه جامع انبارها ثبت می‌شود.
- ذ- **حواله انبار:** سند خروج کالا از انبار که در سامانه جامع انبارها ثبت می‌شود.
- ر- **کالاهای مشمول:** نهاده‌ها و کالاهای اساسی شامل موارد ذیل که در ۲ مجموعه دسته‌بندی شده‌اند:
- ۱- مجموعه اول: گوشت قرمز، برنج، حبوبات، چای، تخم مرغ خوراکی، کره، روغن، شکر، لاستیک، کاغذ چاپ و تحریر و روزنامه، خمیر کاغذ.
- ۲- مجموعه دوم: دانه‌های روغنی، جو، ذرت، کنجاله سویا، "خوراک آماده دام، ماکیان و آبزیان"، "دارو و واکسن دامی"، "مکمل و افزودنی‌های خوراک دام"، سموم دفع آفات نباتی (آفتکش‌ها) و کود شیمیایی.
- ۳- سایر مصادیق نهاده‌ها و کالاهای اساسی (نظیر بذر، مواد ژنتیک و ...) حسب مورد به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و یا وزارت صنعت، معدن و تجارت با تأیید ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، قابل افزودن به کالاهای مشمول است.
- ز- **اعضای زنجیره تامین:** اعضای زنجیره تامین کالاهای مشمول اشخاص زیر هستند:
- ۱- **بازرگان:** شخص حقوقی یا حقیقی دارای مجوز واردات یا صادرات کالاهای مشمول از سوی مراجع ذی‌صلاح است.
- ۲- **تولید کننده:** شخص حقوقی یا حقیقی دارای مجوز تولید، تبدیل، فرآوری و بسته‌بندی کالاهای مشمول از سوی مراجع ذی‌صلاح است.
- ۳- **توزیع کننده:** شخص حقوقی یا حقیقی دارای مجوز توزیع کالاهای مشمول از سوی مراجع ذی‌صلاح است.
- ۴- **خرده فروش:** شخص حقیقی یا حقوقی دارای مجوز از سوی مراجع ذی‌صلاح است که بعد از دریافت کالای مشمول از سوی توزیع کننده آن را به مصرف کننده می‌رساند.

خرده فروش برای مجموعه اول کالاهای مشمول عبارتند از: فروشگاه‌های زنجیره‌ای، تعاونی‌های مصرف و واحدهای صنفی واجد شرایط اجرای این ضوابط مطابق فهرست اعلامی وزارت صنعت، معدن و تجارت.

خرده فروش برای مجموعه دوم کالاهای مشمول عبارتند از: اتحادیه‌ها، تعاونی‌ها، داروخانه‌های دامپزشکی، مراکز مایه‌کوبی، فروشگاه‌های عرضه سموم، کارگزار فروش، عاملین توزیع نهاده‌ها، مزارع پرورش آبزیان، شرکت‌های تعاونی تولیدی، توزیعی یا چند منظوره و واحدهای دارای مجوز از وزارت جهاد کشاورزی حسب نوع کالا.

فصل دوم- مقررات عمومی

ماده ۲- به منظور ساماندهی و شفافیت زنجیره تجاری کشور، برای کالاهای مشمول وارداتی، اعضای زنجیره تأمین ملزم به رعایت ضوابط تعیین شده برای هر کالا (مطابق زمانبندی اعلامی ذیل) خواهند بود.

ردیف	عناوین کالا	زمانبندی الزام
۱	برنج، چای، شکر، لاستیک	۹۸/۰۶/۰۱
۲	روغن، جو، ذرت، کنجاله سویا، گوشت قرمز	۹۸/۰۷/۰۱
۳	دارو و واکسن دامی، کاغذچاپ و تحریر و روزنامه و خمیر کاغذ، حبوبات	۹۸/۰۸/۰۱
۴	دانه‌های روغنی، خوراک آماده (دام، ماکیان و آبزیان)، مکمل و افزودنی‌های خوراک دام و طیور، سموم دفع آفات نباتی (آفت‌کش‌ها)	۹۸/۰۹/۰۱
۵	کود شیمیایی، کره، تخم مرغ خوراکی	۹۸/۱۰/۰۱

ماده ۳- اعضای زنجیره تأمین کالاهای مشمول تولید داخل حسب مورد با پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی یا وزارت صنعت، معدن و تجارت و تأیید ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز ملزم به رعایت این ضوابط خواهند شد.

ماده ۴- در مورد کالاهایی که اختصاص شناسه کالا برای آن‌ها اجرایی شده است، اعضای زنجیره تأمین کالاهای مشمول موظفانند، نسبت به اخذ شناسه کالا و انجام عملیات با استفاده از آن اقدام نمایند.

ماده ۵- دستگاه‌های متولی سامانه‌های این تصویب‌نامه، به منظور اجرای ضوابط خرید، فروش، حمل و نگهداری کالا، ملزم به تبادل سیستمی اطلاعات به صورت برخط و فراهم نمودن امکان دریافت گزارش مشکلات احتمالی و رسیدگی و رفع آن‌ها هستند.

تبصره- در صورتی که به دلایل فنی امکان ورود و اصلاح اطلاعات در سامانه‌ها فراهم نباشد، اعضای زنجیره تأمین می‌بایست پس از رفع مشکل، در اسرع وقت نسبت به ورود اطلاعات اقدام نمایند و عواقب قصور در این امر متوجه فرد است.

ماده ۶- مناطق ویژه اقتصادی و مناطق آزاد تجاری-صنعتی مشمول رعایت ضوابط تعیین شده برای کالاهای مشمول هستند. تعلیق و یا تغییر احکام و مقررات این تصویب‌نامه توسط شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی، در این مناطق امکان پذیر نمی‌باشد.

ماده ۷- خرید، فروش و یا عرضه تجاری کالاهای مشمول از طریق فضای مجازی منوط به اخذ مجوزهای لازم حسب مورد از وزارت جهاد کشاورزی و یا وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

فصل سوم - حمل و نگهداری

ماده ۸- اعضای زنجیره تأمین و متولیان انبارهای کالاهای مشمول، ملزم به ثبت اطلاعات مکان‌های نگهداری کالا، اظهار موجودی اولیه کالاها و ثبت ورود و خروج کالا در سامانه جامع انبارها هستند. این اقدام برای اعضای زنجیره تأمین کالاهای مشمول مجموعه اول از طریق سامانه جامع تجارت و برای اعضای زنجیره تأمین کالاهای مشمول مجموعه دوم از طریق زیرسامانه‌های پنجره واحد کشاورزی امکان‌پذیر است.

تبصره ۱- موجودی کالا می‌بایست با اطلاعات ثبت شده در سامانه جامع انبارها منطبق باشد.

تبصره ۲- دستگاه‌های مسئول حفظ ذخایر راهبردی از ثبت اطلاعات موجودی اولیه و ثبت ورود و خروج کالاهایی که به عنوان ذخایر راهبردی انبارش می‌شوند مستثنی هستند و جهت فروش این کالاها ملزم به رعایت ضوابط این تصویب نامه و ارسال اطلاعات مربوطه هستند.

ماده ۹- بازرگانان می‌بایست علاوه بر ثبت رسید و حواله کالا در سامانه جامع انبارها به منظور انجام تشریفات گمرکی، نسبت به اظهار ترخیص کالا در سامانه جامع تجارت، اقدام نمایند.

تبصره - در صورت حمل یکسره نیاز به ثبت رسید و حواله در انبار تحت نظر گمرک نیست.

ماده ۱۰- تولیدکنندگان حسب مورد ملزم به اظهار کالاهای تولید شده در سامانه‌های مربوطه به شرح ذیل هستند. این اقدام برای کالاهای مشمول مجموعه اول از طریق سامانه جامع تجارت و برای کالاهای مشمول مجموعه دوم از طریق زیر سامانه‌های پنجره واحد کشاورزی انجام می‌شود.

تبصره ۱- تولیدکنندگان در زمان اظهار تولید، می‌بایست نسبت به اظهار مواد اولیه‌ای که مشمول این ضوابط هستند نیز اقدام نمایند.

تبصره ۲- وزارت جهاد کشاورزی موظف است از طریق پنجره واحد کشاورزی، نسبت به تبادل اطلاعات ماده اولیه تولید کالاهای مشمول مجموعه اول که تولیدکننده آن مجوز فعالیت خود را از آن وزارت دریافت نموده است به صورت سیستمی و برخط با سامانه جامع تجارت اقدام نماید.

ماده ۱۱- در صورت الزام به اخذ برنامه حمل جاده‌ای و یا سند حمل درون شهری، صاحب کالا باید از ثبت صحیح و دقیق اطلاعات مبدأ، مقصد، فرستنده، گیرنده و کالا در سند برنامه حمل جاده‌ای و یا سند حمل درون شهری اطمینان حاصل نماید.

تبصره - اطلاعات برنامه حمل جاده‌ای و یا سند حمل درون شهری کالاهای مشمول می‌بایست حسب مورد در سامانه‌های مربوطه به شرح ذیل به تأیید فرستنده و گیرنده کالا برسد. این اقدام برای کالاهای مشمول مجموعه اول در سامانه جامع تجارت و برای کالاهای مشمول مجموعه دوم در زیر سامانه‌های پنجره واحد کشاورزی انجام می‌شود.

فصل چهارم - خرید و فروش

ماده ۱۲- اعضای زنجیره تأمین کالاهای مشمول حسب مورد ملزم به ثبت و تأیید انتقال مالکیت در سامانه‌های مربوطه به شرح ذیل هستند.

این اقدام برای کالاهای مشمول مجموعه اول از طریق ثبت انتقال مالکیت در سامانه جامع تجارت و برای کالاهای مشمول مجموعه دوم از طریق ثبت انتقال مالکیت در زیر سامانه‌های پنجره واحد کشاورزی انجام می‌شود.

ماده ۱۳- تمامی توزیع‌کنندگان و خرده‌فروشان کالاهای مشمول مجموعه اول موظفند علاوه بر ثبت مشخصات خود در سامانه جامع تجارت، کالا را از اعضای زنجیره تأمین که مشخصات آن‌ها در سامانه جامع تجارت ثبت شده است، دریافت نمایند.

ماده ۱۴- بازرگانان می‌بایست نسبت به اظهار صادرات کالاهای مشمول و کالاهایی که ماده اولیه آن‌ها از کالاهای مشمول می‌باشد، در سامانه جامع تجارت اقدام نماید.

تبصره- سامانه جامع تجارت می‌بایست نسبت به استعلام برخط اطلاعات صادرات از گمرک اقدام نماید و گمرک ملزم به ارائه پاسخ استعلام است.

ماده ۱۵- معدوم‌سازی و حذف کالا توسط صاحب کالا می‌بایست با نظارت دستگاه‌های ذی‌ربط و نماینده دادستانی، انجام و ضمن ثبت در سامانه‌های ذی‌ربط، اسناد و اطلاعات مرسوم توسط مالک کالا نگهداری شود.

ماده ۱۶- به منظور تسهیل در ثبت اطلاعات، اعضای زنجیره تأمین کالاهای مشمول مجموعه اول که دارای سیستم (فروش، انبارداری و...) هستند، می‌توانند اطلاعات لازم را از طریق ارتباط وب سرویسی به سامانه جامع تجارت منتقل نمایند.

تبصره- چارچوب و ساختار (پروتکل) اطلاعات مورد تبادل توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت ابلاغ خواهد شد.